

פרשת תזריע מצורע

"וראה הכהן את הנגע" [יג, ג]

כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו [משנה נגעים פ"ב מ"ה] קל לו לאדם למצוא חסרונות אצל אחרים, אבל אצל עצמו הרי הוא עולה תמימה כולה לשמים, לפתע אין הוא חסרונות שום חסרון.

"וילדה זכר וטמאה שבעת ימים" [יב, ב]

הטומאה הינה תוצאה של הסתלקות השכינה, כאשר הקדושה מסתלקת ממילא באה הטומאה ותופסת את מקומה, ולכן המת טמא משום שכהנשמה יוצאת באה הטומאה במקומה. והנה מפתח של יולדת הוא אחד מג' מפתחות שנמצאים בידי הקב"ה ואינו מסור בידי שליח, וממילא בכל לידה ישנה השראה של קדושת הקב"ה ולפיכך כאשר מסתלקת הקדושה באה הטומאה במקומה...

"בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאות ימי טהרה" [יב, ד]

חייב אם לדעת כי אין לו כל מגע עם הקדושה ואיננו יכול להיות בבחינת מקדש — מקום להשראת השכינה, כשיש זמן שלא מילא ימי הטהרה שלא טרח ועמל שנים רבות כדי לטהר עצמו מעוון ושחיתות, קודם טהרה לא תיתכן קדושה...

פרשת מצורע

"זאת תורת המצורע וכו' והובא אל הכהן, ויצא הכהן" [יד, א-ג]

ידוע כי המדבר לשון הרע על חברו כל התורה והמצוות של המדבר עוברות למי שדיבר עליו. וזהו שמרמז כאן הכתוב: "זאת תהיה תורת המצורע" — זה סופה של תורת המצורע, אשר דיבר לשון הרע — "והובא אל הכהן" — התורה והמצוות שלו עוברות לזכותו של הכהן, כלומר הצדיק שעליו דיבר רעה! שכן על רוב מדברים לשון הרע על הצדיקים או מנהיגי הדור שנקראים בשם "כהן".

"ועץ ארז ושני תולעת ואזוב" [יד, ד]

לפי שהנגעים באים על גסות הרוח, מה תקנתו ויתרפא? ישפיל את עמפו מגאותו כתולעת וכאזוב (רש"י) מעשה בבעש"ט ז"ל שבא פעם לשבות שבת בפולנאה, כשהוא נוסע במרכבה מהודרת. היה שם אחד בעל מחלוקת, שהלך ורינן אחרי הבעש"ט שהוא נוהג בגדלות ורחבות. נענה הבעש"ט ואמר: משל למה הדבר דומה? למלך שחיפש אחרי סם רפואה מיוחד שיש בו כדי לחיות לעולם. בא חכם אחד ונתן לו סם רפואה — שיתרין מן הגאווה וינהג עניויות. מיד החל המלך לנהוג עניויות, עד כדי כך שהיה מהלך ברגל אחרי המרכבה המלכותית. אכל ככל שהירבה לנהוג עניויות. הלכה וגברה בו גאותו יותר ויותר, באמרו: הביטו וראו! הרי אני מלך גדול ועם כל זה הנני עניו ו... עד שבא החכם והסביר לו, שלא לזה נתכוין, אלא שיעלה וישב בתוך המרכבה המלכותית ויהיה עניו בלבו וישימה. אמנם ענווה זו תעלה לו ביתר קושי, אך תהיה זו ענווה אמיתית...

"אל כלי זרש על מים חיים" [יד, ה]

מה טעם דרושים כאן מים חיים, יותר מבכל טבילות אחרות? לפי שהמצורע הנהו שפל ונכנע בעיני עצמו, והיה חשש פן יבוא לידי עצבות ועצלות, על כן דרושים היו מים חיים כדי לרעננו ולהשיב נפשו. מן הצורך היה לעודדו ולחזקו במי הדעת של התורה שנקראת "באר מים חיים".

"יגלוז את כל שערו ואת זקנו ואת גבות עינו" [יד, ט]

שלוש עבירות עיקריות הן שעליהן באים נגעים: גסות הרוח, לשון הרע וצרות עין. על המצורע לטהר איפוא את עצמו מן החטאים הללו: שיגלח את כל שער ראשו — משום שמתוך גאותו שאף להיות ראש לכל דבר ובכל מקום. את זקנו — שהוא כעין גדר מסביב לפה, אשר לא שמרה עליו מפני לשון הרע! ואת גבות העינים — אשר לא הגינו עליו מפני צרות העין.

